

10 gr.

# ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 135 A

Warszawa, czwartek 5 maja 1938 r.

Rok XIII

## Michalski „był duszą departamentu”

Grupa 50 urzędników p. Starzyńskiego  
Sensacyjne zeznania w wielkim procesie korupcyjnym

Po jednodniowej przerwie, Sąd Okręgowy wznowił proces Idzikowskiego i Michalskiego. Wczoraj zeznawał tymczasowy prezydent miasta Stefan Starzyński, który pełnił funkcje wiceministra skarbu za czasów urzędowania Michalskiego w departamencie podatków i opłat.

### GRUPA 50 URZĘDNIKÓW

Prez. Starzyński zeznawał na ogół przychylnie dla Michalskiego, podkreślając, że był to człowiek niezwykle energiczny, do którego min. Czechowicz miał zaufanie. Michalski należał do grupy 50 urzędników, skupiających się wokół osoby prez. Starzyńskiego. Grupa ta wyznawała zasady etastyczne. Na jednym z posiedzeń Sejmu min. Czechowicz niekorzystnie wyraził się o działalności tej grupy, wobec czego z interwencją do min. Czechowicza udał się prez. Starzyński. Min. Czechowicz oświadczył wówczas, że powtórzył jedynie zdanie, wypowiedziane przez premiera Bartla.

### „DUSZA DEPARTAMENTU”

Przewodniczący: — Jaką rolę odgrywał Michalski w departamencie podatków?

— Był duszą departamentu.

Przewodniczący: — A czy nie nadużywał alkoholu?

— Słyszałem, że pije, lecz to nie kolidowało z jego pracą, więc się nie interesowałem.

Dalszy ciąg zeznań prez. Starzyńskiego odbył się przy drzwiach zamkniętych, po czym krótkie zeznania złożył b. dyrektor izby skarbowej w Warszawie, a następnie w Krakowie, p. Tomkiewicz.

Dyr. Tomkiewicz do czasu pobytu w Warszawie stykał się z oskarżonym Michalskim. Stosunki układały się dobrze. Później jednak popsuły się, ponieważ Tomkiewicz odniósł wrażenie, że Michalski jest intrygantem. Podejrzania te opierał na wiadomościach, że Michalski psuje mu opinię w ministerstwie i rozśmiewa fałszywe wersje. Przypuszczał, że jest to robota celowa, zmierzająca do usunięcia go z izby skarbowej.

### CZŁOWIEK STARZYŃSKIEGO

Dyrektor departamentu podatków, dr. Koszko, bezpośredni przełożony Michalskiego, stwierdził, iż nie było jakiegokolwiek rozdziału kompetencji pomiędzy nim, jako dyrektorem departamentu, a Michalskim, pełniącym funkcje zastępcy.

### Trochę cieplej Wczoraj padał śnieg

Przewidywany przebieg pogody w dniu dzisiejszym.  
Pogoda o zachmurzeniu zmiennym z większymi rozporządzeniami. Gdzieś niedługo przełotne opady, zwłaszcza w górach. Po chłodnej nocy temperatura w ciągu dnia do 15 st. na zachodzie Polski. Umiarkowane wiatry z kierunków północnych. Podstawa chmur powyżej 300 m. Widzialność dobra.  
W ciągu dnia wczorajszego pannały w całej Polsce dotkliwie chłody. W Warszawie rano około godz. 8-jej spadł śnieg.

cy: W każdym razie Michalski był dobrze notowany w ministerstwie, uchodząc za człowieka wiceministra Starzyńskiego. Cieszył się też całkowitym zaufaniem zarówno Starzyńskiego, jak i naczelnika wydziału Około - Kułaka.

Przewodniczący: — A o sprawach finansowych Michalskiego może pan coś powiedzieć?

— Słyszałem, że Michalski ma dużo długów. To było nawet publiczną tajemnicą. Lecz skąd te długie się wzięły i dlaczego, nie interesowałem się.

Przewodniczący: — A czy oskarżony Michalski nie zagarniał pewnych spraw do siebie i wdzierał się w pana kompetencje?

Na to pytanie świadek nie daje wyraźnej odpowiedzi. Twierdzi jedynie, że Michalski był dobrze widziany przez wiceministra Starzyńskiego i jako przykład podaje pewien incydent.

### SWOI LUDZIE

Dyr. Koszko przez tydzień napróżno zabiegał o chwilę rozmowy z wiceministrem Starzyńskim, gdy tymczasem ten codziennie konferował z Michalskim. Oburzyło to dyr. Koszkę, który nawet postanowił podać się do dymisji, której nie przyjęto. W ministerstwie krążyły najróżniejsze plotki na temat Michalskiego. Opowiadano np., że Michalski nosi się z zamiarem usunięcia wszystkich naczelników wydziałów w departamencie i zastąpienia ich

### Obrady Małej Ententy

BUKARESZT, 4. 5. Dziś o godz. 10 min. 45 otwarto w Sinaie obrady ministrów spr. zagr. Rumunii, Jugostawii i Czechosławii. Obradom przewodniczył rumuński minister spr. zagr. Comnencu.

nowymi, oddanymi sobie ludźmi. Odnosny projekt Michalski miał referować wicemin. Starzyńskiemu, lecz nie był on zrealizowany.

Częściowo zeznania świadków trwały przy drzwiach zamkniętych. Dziś, we czwartek, w dalszym ciągu zeznają świadkowie.

1635 — 1938

## Uroczyste otwarcie portu Władysławowo

### Odświeżenie pomnika na wybrzeżu

WIELKA WIEŚ, 4. 5. Dziś odbyła się podniosła uroczystość poświęcenia i otwarcia portu Władysławowo.

W uroczystości tej wzięli udział przedstawiciele władz państwowych oraz tłumy mieszkańców z różnych stron Kaszub i Pomorza.

Przybywającego wraz z szeregiem wyższych urzędników ministra Romana powitali przedstawiciele władz państwowych. Przemówienie powitalne w języku polskim i francuskim (ze względu na udział inżynierów portowych państw nadbałtyckich) wygłosił p. dyrektor urzędu pomorskiego inż. Legowski, prosząc pa-

nia ministra o otwarcie portu i odświeżenie pomnika.

Następnie zabrał głos p. minister Roman (mowę podajemy osobno).

Po wygłoszeniu przemówienia, p. minister Roman przeciął wstęgę i podeszedł do pomnika, odświeżając go przy dźwiękach hymnu państwowego, odegranego przez orkiestrę rybaków.

Pomnik wyobraża duży głaz na rzutowy z granitu, na którym umocowana jest tablica z następującym napisem:

„1635 — 1938 3 Maja poświęcono i otwarto port Władysławowo, tak nazwany dla upamiętnie-

## Gen. Wieniawa-Długoszowski ambasadorem przy Kwirynale

Oficjalny komunikat o nominacji

PAT donosi urzędowo: Ambasador R. P. przy Kwirynale dr. Alfred Wysocki na własną prośbę został przeniesiony w stan spoczynku z dniem 15 maja.

Jego Królewska Mość Król i Cesarz Wiktor Emanuel 3-ci u-

dzielił agreement dla generała Bolesława Wieniawy Długoszowskiego, wyznaczonego przez p. Prezydenta Rzplitej na stanowisko ambasadora. P. Wieniawa-Długoszowski obejmie swe stanowisko w najbliższej przyszłości.

## Przywrócenie zakonu Jezuitów w Hiszpanii narodowej

### Dekret gen. Franco

BURGOS, 4. 5. — Rząd gen. Franco opublikował dekret anulujący rozporządzenie z r. 1932, którego mocą zakazano oraz skonfiskowano majątek zakonu Jezuitów.

Na mocy obecnego dekretu działalność zakonu O. O. Jezuitów zostaje ponownie zezwolona na

obszarach Hiszpanii, podległych rządowi gen. Franco.

Jednocześnie oficjalnie komunikują, że reprezentant Stolicy Apostolskiej przy rządzie gen. Franco otrzymał tytuł nuncjusza, co uważane jest za uznanie rządu gen. Franco przez Stolicę Apostolską de jure.

## Odwet Niemiec za odmowę dostarczenia helium

NOWY JORK, 4. 5. Sensacją dnia jest oświadczenie ambasadora niemieckiego Diechoffa, który zawiadomił sekretarza stanu Hulla, że Niemcy ze względu na trudności finansowe wycofują się z udziału w nowojorskiej wystawie światowej w r. 1939-ym. Pisma uważają to wycofanie za re-

wanż za odmowę rządu Stanów Zjedn. dostarczenia gazu helium dla sterowców niemieckich.

## Najważniejszy szlak morski świata dziś na str. 3

## Dr. Hyde prezydentem Irlandii

(r) DUBLIN, 4. 5. Prezydentem Irlandii (Eire) został jednogłośnie obrany dr. Hyde.

**NOWY ŁAD**

Cheesz wiedzieć prawdę o Ruchu Narodowo Radykalnym, zaprenumeruj „Nowy Ład”  
Prenumerata kwart. zł. 2.20, dla prenumeratorów „ABC” zł. 1.50.  
Adres Adm. i Red. Al. Jerozolimskie 3a m. 11. Konto PKO 10666.

## Wizyta w Rzymie

Stolica faszystowskiej Italii gości z całym teatralnym przepychem wodza Wielkich Niemiec. Rzymska wizyta Hitlera zapowiedziana była jeszcze przed opublikowaniem treści układu włosko - angielskiego, ale atmosfera przyjęcia niemieckiego gościa nie mogłaby być inna, gdyby tamtego układu nie było.

Jaka treść kryje się poza wystawnością oficjalnych uroczystości? Czy na przekór porozumieniu Rzymu z Londynem ma okrzepnąć oś Berlin-Rzym? Prawdą będzie można tylko odgadnąć z poza zasłony urzędowych komunikatów i półurzędowych wynurzeń. Rana, zadana Anshlussem, nie mogła się zagoić tak prędko i tak łatwo. Z drugiej strony porozumienie z Anglią nie jest jeszcze dostateczną ostoją dla włoskiej polityki zagranicznej, zaś rokowania włosko-

francuskie nie dobiegły jeszcze do końca. Tymczasem poza plecami Włoch umocnił się sojusz wojskowy francusko - angielski.

Wogóle w polityce zagranicznej mocarstw zachodnich obserwujemy okres niebywalej aktywności. Sucha treść komunikatów i doniesień prasowych przesłania układy w zagadnieniach dla przyszłości Europy istotnych i doniosłych. Dwie kwestie zdają się w tej chwili wybijać ponad wszystko inne. Sprawa likwidacji wojny domowej w Hiszpanii i sprawa Czechosławii.

Przedłużająca się kończąca faza wojny na półwyspie iberyjskim mieści w sobie nadal niebezpieczeństwo powikłań międzynarodowych. Wprawdzie układ angielsko - włoski kładzie w dużej mierze kres interwencji włoskiej na półwy-

ska w Paryżu jeszcze za rządów Bluma powstrzymała zbrojną interwencję francuską, ale nawet ustalenie się w Hiszpanii rządu generała Francu nie zakończy jeszcze niebezpiecznego okresu, bo nasunęło niewątpliwie szeregi możliwych powikłań i trudności. Rywalizacja wpływów angielskich, włoskich, niemieckich i francuskich na terenie nowej Hiszpanii przedłuża stan zapalny w tej części Europy.

Sprawa Czechosławii weszła w stadium krytyczne. Postulaty pełnej autonomii wysunięte przez zjazd Henleinowców, a poparte przez Berlin, są w istotnej swej treści żądaniem pełnego uzależnienia się Pragi od Berlina. Tak szerokiej autonomii nie może dać mniejszościom żadne państwo, istotnie niepodległe, tym bardziej, gdy poza mniejszością, domagającą się takich

uprawnień, stoi mocarstwo sąsiednie. Toteż opór w okresie postulatów Henlein'a opinia czechosłowacka uważa za obronę niepodległości swego państwa.

Anschluss nie tylko militarnie zagrożił Czechosłowację. Obezwładnił ją także go spodarczo, skoro około 60 proc. jej eksportu idzie dzisiaj do Niemiec. Również i drogi tranzytowe dla handlu zagranicznego Czechosłowacji zostały dziś odcięte przez Niemcy. I kto wie, czy w tym fakcie nie upatruje opinia czechosłowacka zagrożenia swego państwa, niż nawet w odrodkowej akcji Niemców sudeckich?

W konferencjach angielsko - francuskich sprawy Czechosłowacji zajęły poważne miejsce. Foreign Office zapewnił, że gotów jest pośredniczyć (Dokończenie na str. 3-iej)